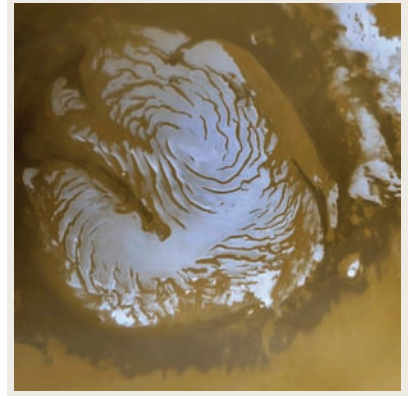

olan ve Mars kabuğunun katılaşmasından az sonra oluşan Tharsis'in 4 milyar yıl yaşında olduğu biliniyor. Tharsis ile kutup kayma çizgisinin görece konumları, araştırmacılara göre Tharsis'ten daha küçük bir kütle kaymasının yol açması beklenen konumlarla tam olarak örtüşüyor. Bunun da nedeni gezegenin eksen konumunu, en büyük kütleli içeren Tharsis'i ekvator da tutacak biçimde yeniden düzeltme gereksinimi duyması. Araştırmacılara göre bu konumların, bir rastlantı sonucu ortaya çıkması düşük bir olasılık. Prof. Manga, büyük bir selin 3 milyar yıl önce Arabia okyanusunu birkaç kilometre derinliğe kadar doldurmuş olması halinde, kutup bölgesinde oluşan bu büyük kütle, kutbu 50 derece güneye kaydırmış olabileceği görüşünde. Okyanus sularının ortadan kaybolmasıyla da kuzey kutbu eski yerine dönmüş, daha sonraysa Deuteronilus kıyısını oluşturan bir başka selin etkisiyle yine 20 derece kaymış olabilir. Bir başka senaryoya göre ise, Arabia ve Deuteronilus, giderek küçülen bir okyanusun kıyıları

olabilir ve giderek azalan kütle, kutup kaymasını 50 derecelik değerinden 20 dereceye çekmiş olabilir. Daha sonra Arabia okyanusunun tümüyle kaybolmasıyla da kutup bugünkü konumuna geri dönmüş olabilir. Ekip üyelerinden Richards ise, Olympus Mons'un 100 milyon yıl gibi kısa bir zaman önce yeni lavlar çıkartmış olduğuna işaret ederek bu senaryoya fazla itibar etmeyip, Mars'ın sıcak derinliklerindeki ısı aktarım mekanizmasının kutup kaymalarına neden olabileceğini söylüyor. Prof. Manga da, Mars'ta kaynağı bilinmeyen suyun, böylesine kutup kaymalarına yol açabilmek için Dünya'da görülenlerden çok daha büyük sellere yol açmış olması gerektiğine, çünkü Tharsis Platosu'nun kenarlarında muazzam kanyonların kazılmış olduğuna işaret ediyor. Peki bu kadar su nereye gitmiş olabilir? Okyanusların suyu buharlaşmış olabileceği gibi, yeraltı yarıklarına da kaymış, yüzey yakınlarında donmuş durumdayken derinliklerde sıvı halde varlığını sürdürüyor olabilir.

NASA Basın Bülteni, 12 Haziran 2007

Mars Kutbu Su Deposu

Gökbilimcilere göre Mars'ın güney kutbundaki buz takkesi, Kızıl Gezegen'in tüm yüzeyini kaplayacak 11 metre derinliğinde bir okyanus oluşturmaya yetecek kadar su barındırıyor. Hesaplara kuzey kutup bölgesindeki buz takkesi ya da toprak altında bulunduğu sanılan su dahil değil.

Astronomy, Temmuz 2007

Samanyolu'nda Yeni Küme

Avrupalı bir grup gökbilimci gökadamız Samanyolu içinde yeni bir küresel yıldız kümesi keşfetti. Küresel kümeler genellikle yaşlı yıldızlardan oluşan ve bazen milyonları bulan sayıda yıldızın çok küçük hacimlere sığmış olduğu yapılar. Samanyolu'nda şimdiye kadar en az 170 küresel kümenin varlığı belirlenmiş durumda. FSR 1735 adı verilen yeni kümenin Dünya'dan 30.000 ışık yılı, gökada merkezinden de 10.000 ışık yılı uzaklıkta olduğu ve 100.000 kadar yıldız içerdiği belirlendi.

Astronomy, Temmuz 2007